

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0405U000980

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-03-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жиліна Тетяна Миколаївна

2. Zhilina Tatyana Nikolayivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-01-2005

Спеціальність за освітою: 7/010103

Місце роботи здобувача: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: 14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут захисту рослин УААН

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 01000, вул. Васильківська, 33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.37.31

Тема дисертації:

1. Паразитичні нематоди картоплі в Східному Поліссі України: поширення, шкодочинність та методи контролю чисельності.
2. Parasitic nematodes of potato in the East Polesje of Ukraine: spreading, harmfulness and quantity control methods

Реферат:

1. Об'єкт - фітонематоди, картопля. Мета досліджень: вивчення видового складу фітонематод ризосфери картоплі, виявлення ступеня зараженості картоплі *Ditylenchus destructor* та *Globodera rostochiensis* в приватних господарствах Чернігівської області та втрат урожаю від цих паразитів, удосконалення заходів захисту культури, а також оптимізація методик відбору проб в залежності від мети обстежень. Методи досліджень: польові, лабораторні, статистичні. Теоретичні результати: досліджено видовий склад угруповань нематод агроценозів картоплі. Доведено, що тривале беззмінне вирощування картоплі обумовлює формування в її ризосфері комплексу специфічних видів. На основі вивчення динаміки чисельності фітонематод за фазами розвитку дитиленхозу в бульбах картоплі показано сукцесію видів паразитичних і сапрофітних нематод. Практичні результати: проаналізовано характер та ступінь впливу паразитичних

нематод на рослини картоплі. Визначені рівні шкодочинності *G. rostochiensis* та їх залежність від погодних умов періоду вегетації та сортових особливостей картоплі. Вивчені біологічні особливості 7 нематодостійких сортів та виділені кращі за цими ознаками сорти: Обрій, Седнівська рання, Чернігівська рання, Пекуровська, Водограй. Новітність: вперше показано, що видовий склад фітонематод в ризосфері картоплі включає 57 видів, що належать до 49 родів, 27 родин та 5 рядів. Серед виявлених видів специфічними для цієї культури є *Globodera rostochiensis*, *Longidorus elongatus*, *Hemicriconemoides wessoni*, *Macroposthonia annulata*, *Criconema* sp. Вперше виявлено *G. rostochiensis* у 26, а *D. destructor* у 96 населених пунктах Чернігівської області та проаналізовано рівень інвазії. Вивчена динаміка чисельності паразитичних нематод протягом періоду вегетації та її залежність від погодних умов, тривалості окультурювання ценозу та сортових особливостей картоплі. При високій чисельності цих видів відзначено затримку росту (36,7-45,5%), зниження урожайності (21,3-45,8%) та кількості товарних бульб (25,0-75,0%). Сфера використання - сільське господарство, фітопатологія.

2. The objects of investigations: phytonematodes, potato. The purpose of investigations: to study phytonematodes kind composition of potato rhizosphere; to reveal the degree of infection in potato caused by *Ditylenchus destructor* and *Globodera rostochiensis* in private farms of Chernigov region and losses caused by these parasites; to improve plant protection means and to optimize the methods of samples selection depending on research goal. The methods of investigations: field, laboratory, statistics. Theoretical results: the kind composition of nematodes groups of potato agrocenosis is investigated for the first time. It was proved that permanent potato growing causes the specific kinds complex forming in its rhizosphere. Based on phytonematodes number dynamics studying according to ditylenchosis development phases in potato tubers the succession of parasitic and saprophyta kinds of nematodes is shown. Practical results: the character and degree of parasitic nematodes influence on potato plant have been analysed. The harmfulness levels of *G. rostochiensis* and their dependence on climate conditions in vegetation period and potato sort features are defined. The biological features of 7 nematodes resistant sorts are researched and the best sorts corresponding to these features are chosen: Obriji, Sednivska rannya, Chernidivska rannya, Pekyriivska, Vodogray. The novelty: For the first time it was shown that phytonematodes kind composition in potato rhizosphere includes 57 kinds, related to 49 genera, 27 families and 5 orders. Among revealed kinds the specific ones for this culture are *G.rostochiensis*, *Longidorus elongatus*, *Hemicriconemoides wessoni*, *Macroposthonia annulata*, *Criconema* sp. For the first time *G. rostochiensis* was revealed in 26 settlements and *D. destructor* in 96 settlements of Chernigov region. The invasion level was analysed. The dynamics of parasitic nematodes number have been investigated during vegetation period and its dependence on climate conditions, cencosis cultivation duration and sort features of potato was studied too. Under high number of these kinds the delay of growth (36,7-45,6%), crops and market tuber reducing are observed. Sphere of utilization: agriculture, phytopathology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сігарьова Діна Дмитрівна
2. Sigareva Dina Dmitrivna

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнюшин Вадим Васильович
2. Корнюшин Вадим Васильович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабич Анатолій Григорович
2. Бабич Анатолій Григорович

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кирик Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кирик Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.